

REABILITAREA ȘI CONVERSIA PARCURILOR INDUSTRIALE ÎN GRĂDINI ALE VIITORULUI

Lect. dr. arh. Anca CIOCAN STĂNCIOIU

Peisagistica viitorului reprezintă o suprapunere a elementelor formale și informale a căror trăsătură comună generală o reprezintă diversitatea. Acesta este exprimată prin amprenta unică a proiectantului, a designului său precum și a locului însăși.

Utilizarea vechilor materiale precum metalul, sticla și lemnul se realizează în combinații absolut surprinzătoare dar perfect adaptabile în condițiile necesităților actuale.

Concursurile internaționale de design au permis alegerea celor mai bune soluții din toate punctele de vedere, istoric, urbanistic, peisagistic și social. Marele câștig al noilor creații peisagistice este însă altul și anume modul în care au fost create aceste parcuri, prin flexibilitate (pot suporta și alte transformări la rândul lor) și mai ales prin conversia altor funcțiuni care nu-și mai au rostul în necesitățile actuale, acestea fiind redatate publicului.

PARCUL DUISBURG, GERMANIA

Acest parc peisager reprezintă o conversie reușită a unui fost spațiu industrial, o fostă uzină prevăzută cu furnal.

Toate elementele construite ale vechii fabrici sunt restaurate, protejate și sunt tratate ca

părți componente ale noului parc. Datorită puternicii contaminări a apei cu hidrocarburi, există numeroase zone din vechiul complex industrial care au fost sigilate. Există un canal cu apă stătătoare care traversează de la Est la Vest parcul.

Trăsătura caracteristică a acestui parc o reprezintă tocmai apa care însă, în acest caz nu este curgătoare ci trebuie reciclată printr-un sistem inovator. Acest lucru va face ca în timp, terenul pe care a fost amplasată vechea fabrică și care acum este foarte poluat să poată fi

redat plantelor și oamenilor. Datorită acestui sistem a fost posibilă realizarea unor bazine de retenție a apei precum și o redirectionare a acestei ape către o instalație electrică ce o propulsează și o transformă în apă potabilă de bună calitate (oxigenată).

Peste tot există locuri de stat pentru vizitatori sub forma unor platforme metalice din care pornesc pasarele (alei) pentru ca întreg parcursul să poată fi admirat în voie fără să existe niciun fel de contact între oameni, plante și terenul poluat.

Instalația de apă reprezintă cea mai mare investiție a parcului și a costat mai mult decât echipamentul combinatului. Prin aceasta se caută ca toată apa reziduală să fie transformată printr-un sistem foarte complex într-o apă cu un grad foarte ridicat de oxigenare.

Tot în acest scop a fost montată și o moară de vânt într-unul din fostele furnale. Câteva insule au fost salvate și colonizate cu o mare varietate de faună și floră.

AQUA MAGICA 2000 BAD OEYNHAUSEN AND LOEHNE, GERMANIA

Programul este produsul unei competiții de design având ca temă crearea unui parc tematic situat la poalele Bad Oeynhausen, lângă Hannover.

Ideea de bază a acestui parc a fost cercetarea unei noi utilizări pentru izvoarele naturale din această regiune, completându-se astfel rolul lor tradițional din curele termale. Tema centrală este spectaculoasă.

Parcul este amenajat în stil peisager și împărțit în zone distincte. Centrul de greutate al parcului este un crater uriaș prin care apa erupe la intervale neregulate, ceea ce conferă un element de surpriză și constituie un mod original de tratare a apei și peisajului.

Accesul la crater se face fie prin intermediul unor pasarele metalice din vechea fabrică, fie pe un traseu neregulat de alei placate cu metal și bordate de vegetație ce urmează curbele de nivel ale terenului, fără a-l agresa.

Scările de oțel din interiorul craterului conduc vizitatorii de-a lungul pereților formați de gavioane (elemente despărțitoare realizate din pietre de râu și plase de oțel) și coboară până la cel mai de jos nivel unde se află o platformă circulară mobilă de pe care se poate admira bazinul cu apă de 20 de m adâncime. Imaginea este fascinantă: vaporii de apă ies din pereți în timp ce jeturi de apă țâșnesc sporadic acompaniate de flashuri luminoase însoțite de semnale sonore.

Vegetația este luxuriantă și în perfect acord cu elementele construite ale parcului.

PARCUL POST-INDUSTRIAL EBERSWALDE, GERMANIA Concepție: TOPOTEK

Este un exemplu remarcabil de conversie a unui spațiu industrial într-un parc modern generat din dorința locuitorilor și a oficialităților de a păstra memoria locului.

Concursul de design a permis transformarea a 200 de ani de istorie industrială într-un parc public. Denumit și „parcul panglică”, Eberswalde este străbătut pe toată suprafața de benzi de oțel ale vechii fabrici ce bordează aleile noului parc ca un sistem de meridiane și paralele. Traseele acestora urmează pe cele ale vechilor laminoare, făcându-le să apară ca un produs al primei producții de oțel. Aceste benzi sugerează revoluția tehnică, a metalului într-un teren care a fost modelat și remodelat industrial de-a lungul istoriei.

Concepția TOPOTEK pentru parcul dendrologic post-industrial a fost centrată mai puțin pe experiența hi-tech a unui „romantism industrial” și mai mult pe posibilitățile de deschidere cât mai largă a parcului, ca o hartă care facilitează orientarea.

Fâșia de parc măsoară 50 x 300m și a fost divizată în mai multe dreptunghiuri de câte 150 de m reproducând foarte fidel vechile trasee industriale. Astfel, au rezultat numeroase insule autonome. Luate în ansamblu, aceste mini grădini formează o unitate în amenajarea lor simetrică din cadrul dreptunghiului alungit, mici universuri pline de flori și parfum, în permanentă schimbare, în cadrul unei arhitecturi la fel de vibrante, singurele elemente constante fiind pădurea care delimitează parcul pe una din laturile dreptunghiului și covorul de 10 m de trandafiri, pe latura opusă. Realizarea acestui tip de parc a contribuit din plin la valorizarea acestui monument de arheologie industrială.

Bibliografie

KEEN, Mary, *Colour your Garden*, Conran Octopus Limited London, 1999

MOSTAEDI, Adrian, BROTO, Carles, MINGUET, Joseph Maria, *Landscape design today*, Barcelona, 2004

MCGRATH, Dorothy, *Landscape Art*, edit. Atrium Group, Spania, 2002